

Balio Sruogos laiškas Juozui Urbšiai, po 1924-04-20, iš Klaipėdos - į Berlyną

Urbšiau, / Sveiks, su šventom ir t. t.

Urbšiau,

Sveiks, su šventom ir t[.] t.

Ačiū už raštus - ir toliau ta pačia dvasia. Tik vieno dalyko nesugebėsime sunaudoti - tujų trijų pratarinių - daiktas per didelis ir ne laikraštinis - daugiau žurnalinis. Kas iš jo daryti? (Kanto pratarinę išvogiau)[.]

Man labai patiko „Telyčios“, „Berlyno šurumburum“ [1], „Rūsti diena“ [2]. Geriausia „Telyčios“ - skaičiau virpėdamas - meistriškai parašyta. „Šurumburum“ kaip senas vilkas-laikraštininkas parašėi. Geras daiktas. Mažiausiai tinka lementacijos apie Elzę. Motinos - labai dirbtinos, ir jumoras - negyvas. Tačiau vėliau ir ją sunaudosime.

Dabar šit koks dalykas. Į Tave[,] rodos[,] kreipės tūlas Franz Busse iš Lübecko gauti vizą į Lietuvą. Manęs geri žmonės prašė tavęs paprašyti, kad Tu jam vizą duotum atvažiuoti į Lietuvą. Jo švogėris (inž. Stenulaitis), gyvenantis Lietuvoj ir turįs obuolių[,] vyno bei marmelado fabriką palei Raguvėlę (Subač[.]), dabar perka dvarą (iš varžytinių). Turi tuoj pinigus sumokėti. Šis tipas (Busse) turi atvežti pinigus (apie 15. 000 litų). Kadangi tas tipas ir savo lėšomis prisideda prie pirkimo, tai jis nori vietą apžiūrėti. Toje pirkimo kompanijoj dalyvauja ir mano brolis. Nupirktame dvare jie platins savo vyno ir marmelado fabriką. Tai čia esmėj nieko blogo, ir tai negalėtų būti priežastis neįleisti. Jei vizos jam davimas priklauso nuo tavęs, tai mano atsakymu duok. Jei galėsi duoti, tai gal jam telegrafuotum, kad jis gali važiuoti ir gaus vizą, nes Kaune pinigai labai reikalingi, o kitaip jų iš jo nepavyks išvilioti (adresas: Franz Busse, Lübeck, Ponnstr. 1)[.] Telegrafo išlaidas aš apmokėsiu. O jei tu turi atsiklausti Kauno - tai tuomet man telegrafu pranešk - Kaune aš tuomet pasikalbėsiu.

Tai padarysi - gerai?

Nepyk, kad Velykų dieną kiek pabliuznijom - mat su Šimkum [3] buvome kiek markatni.

Kloniojuos[.]

Tavo Balys

Juozeliūkšti!!!!!!!

Matai, iš užkampio tave puolu. Juozel, aš mat ir Kaune buvau, ir[,] o Jėzau, kaip gerai buvo, o tu mat skubinau Lozoraičiui[,] ponui Legation [4] sekretoriui I [5][,] pranešti, kad į Paryžių nešliauži, o tu mat rašai ir rašai ir vis mandriau. Jei tu taip ir toliau maliavosi, tai tu būsi labai mandras.

Kad žinotum, kaip Kaunas ūžia! Padarius 24 vizitus į dieną metu stebėtis, kad paskutinėj vietoj lovos ir šalto vandens bereikia. Gavau bučiuoti ligi soties lyg žydas šikšnelę. Daug plepalų pas mus, bet laiko stinga, kada nors...

Lik ir rašyk v tom že duchie [6], o aš einu gazietos aplaužyti.

Spaudydamas tave su pragertoms Velykoms [-] Juzė[.] [7]

KOMENTARAI

- [1] Juozas Urbšys bendradarbiavo dienraštyje *Klaipėdos žinios*, buvo Berlyno korespondentas.
J. Ur. [Juozas Urbšys], „Berlyno šurumburum“, in: *Klaipėdos žinios*, Klaipėda, 1924-04-25, Nr. 70, p. 2.
- [2] [Juozas Urbšys], „Rūsti diena“, in: *Klaipėdos žinios*, Klaipėda, 1924-04-26, Nr. 71, p. 2; Idem, in: *Ibid.*, 1924-04-27 Nr. 72 p. 2.
- [3] Stasys Šimkus (1887–1943) – kompozitorius, pedagogas. 1923 m. Klaipėdoje įkūrė muzikos mokyklą, joje dėstė, 1924–1927 m. buvo jos direktorius.
- [4] Legation vok =pasiuntinybė.
- [5] Stasys Lozoraitis (1898–1983) – diplomatas. 1923–1929 m. diplomatinį darbą dirbo Lietuvos pasiuntinybėje Berlyne. 1925 m. paskirtas pirmuoju sekretoriumi.
- [6] В том же духе *rus* =ta pačia dvasia.
- [7] Tekstas, rašytas parkeriu (tamsiai mėlynu rašalu) ir pasirašytas Juzės vardu, priklauso Juozui Pronskui (1893–1984) – žurnalistui, kuris 1924 m. buvo laikraščio *Klaipėdos žinios* redaktorius.